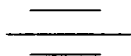

hattunk. A szelence tartalmával fölvértézhajjuk magunkat azzal a biztos tudással, amely elen-
gedhetetlen ahhoz, hogy tanáraikra elismeréssel tekintsenek föl tanítványaik.

(A könyv megvásárolható: 3300 Eger, Érsek u. 2. Sipotéka könyvesbolt.

E-mail: sipoteka@sipoteka.hu)

Líceum Kiadó, Eger, 2008

BUCSÁNY GYÖRGY

ny. tanár

Szentes

A Nagyajtósi-émlékkönyv

Tisztelegtek a tanítványok

A szentesi Horváth Mihály Gimnázium magyar-francia szakos tanáraként működött Nagyajtósi István (1908–1989) 1933-tól 1978-ig, tehát 45 éven át.

Születésének 100. évfordulóján egykori tanítványai gondosan szerkesztett kiadvánnyal tisztelegtek a nagyhatású nevelő, a tudós tanár, a homo moralis emléke előtt.

A kötet dr. Fenyvesi István ny. egyetemi docensnek, a hajdani tanítványnak életpálya-bemutató ismertetésével kezdődik. Az adatgazdag dolgozatból megtudjuk, hogy Nagyajtósi István a Torontál megyei Nagybecskerekben született Krccselics Istvánként. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen szerez magyar–francia szakos tanári diplomát, majd 1933. szeptember 28-án érkezik Szentesre, ahol a gimnáziumban először „óraadó helyettes tanár”, majd „helyettes tanár”, és csak 1938-ban nevezik ki „rendes tanár”-rá.

A Szentesre érkezése utáni évben családi nevét Nagyajtósi-ra „magyarosítja”.

Munkája túlnő az iskola falain. Ismeretterjesztő előadások sora, számos iskolán kívüli nyelvtanfolyam jelzi ezt. Szakfelügyelőként 1947-től a megye magyar oktatásának egyik tanácsadója. Ilyen minőségben látogatja Németh László vásárhelyi magyaróráit is. (A kötet tartalmazza e látogatások ellenőrzési naplóba tett feljegyzését.)

Amikor 1956 után ismét megkezdődhet a nyugati nyelvek oktatása, ő indítja újra Szentesen a francia nyelvi képzést, javaslatára anyanyelvi lektor kezd meg tevékenységét a gimnáziumban. A tanár úr működésének eredményeként lett a szentesi gimnázium a francia nyelv oktatásának egyik hazai bázisa.

Szakmai tapasztalatait összegzi a gimnáziumok I. és II. osztálya számára írott és sok éven át használt francia nyelvkönyvekben.

Számos kitüntetésben, elismerésben részesült. Életművének megkoronázását az 1980-ban a francia kormány által adományozott Akadémiai pálma lovagja (Ordre des palmés académiques) kitüntetés jelenti.

Élete alkonyán tudják csak meg közeli barátai, hogy verseket is ír. Ezek válogatott darabjai „Hess, öregúr!” címmel látnak napvilágot 1990-ben. Fájdalom, hogy verseskötetét már nem vehette kézbe, 1989 novemberében elhunyt.

Fenyvesi István az életpálya ismertetését követően tanítványként így méltatja: „Azon kevesek közül való volt, akik mindnyájunkhoz meglették azt az egyéni kulcsot, amely a zárkózott kamaszlélek ellenállását is fölpatintotta.”

Az emlékkönyv az életút ismertetése után három szerkezeti egységből áll:

I. Nagyajtósi István munkáiból

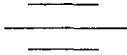
II. Emlékezések (tanítványok és kollégák tollából)

III. Szemelvények, újságcikkek (Nagyajtósi Istvánról)

Az emlékezések sokrétű képet adnak a „Grand Monsieur”-ről. Ezekből az írásokból kiderül: nevelői-oktatói hatása máig él. Egyik volt tanítványa, Mácsai Anna adótanácsadó pl. így fejezi be mondanivalóját: „Nyugdíjas vagyok, a polcomon olvasatlanul vár Az eltűnt idő nyomában, a Swann, a Bimbózó lányok árnyékában. Ígérem a tanár úrnak: el fogom olvasni.”

Jókai szerint a színész kettős sírban nyugszik: egyik a föld, a másik a feledés.

A pedagógusra is igazak Jókai szavai. Ám ez a könyv, melyet Mészáros Júlia tanárnő tanítványi szeretettel szerkesztett, és Fenyvesi István egyetemi docens lektorálásával jelent meg, megőrzi egy klasszikus gimnáziumi tanár emlékét.

DR. DOMONKOS JÁNOS

ny. iskolaigazgató

Budapest

Robin Kerrod: Vízimadarak

A természet közelsége mindig fontos volt az ember számára, de ennek igénye korunkban talán még erőteljesebb. A könyv értékét gyakorlatiassága adja. A szerző célja, hogy segítse a természetben való eligazodást. Olyan olvasmányos, könnyen kezelhető kalauzt állított össze, amellyel a természetkedvelők bármikor földeríthetik a vízimadarak személyazonosságát. Mert hogyan is lehetünk elkötelezett barátai, majd később szakavatott ismerői a madaraknak? Úgy, hogy környezetünkben vagy kirándulásunk során élénk bukkannak a repülés mesterei, és megkapó viselkedésükkel, szépségükkel elültetik bennünk a sosem csituló érdeklődést, hogy azután figyelemmel kísérhessük életüket, sorsukat.

Az állatvilág enciklopédiája áttekinti a ma élő állatok főbb csoportjait és fajait. Bemutatja élőhelyüket, természetüket, színezetüket, táplálkozási szokásaikat, szaporodásukat, viselkedésszerűségeiket, s nem feledkezik meg az ökológiai és természetvédelmi kérdésekről sem. Ebben a kötetben a vízimadarak szerepelnek. A létért folyó küzdelemben mindenfajta vízi élőhelyet benépesítenek, vagy elterjednek az egész világon. Látásuk kitűnő, sokuké jobb, mint az emberé.

A kötet újdonsága, hogy vízimadaraként adattáblázat ad könnyebben áttekinthető tájékoztatást, a köznapi tudományos (latin) elnevezés szerint. A páratlan oldalak jobb felső sarkában az illető fajoknak az emberhez viszonyított méretarányos rajza segít az olvasónak.

(Helikon Kiadó, Budapest)

